

Smlouva o spolupráci ve vzdělání a kultuře s Chorvatskem (1996/1997)

Smlouva mezi Svatým stolcem a Chorvatskou republikou o spolupráci v oblasti vzdělávání a kultury

Svatý stolec
a
Chorvatská republika

přejíce si upravit právní rámec vztahů mezi
Katolickou církví a Chorvatským státem,

odvolávající se, Chorvatská republika na normy
Ústavy, obzvláště články 40 a 41 ohledně náboženské
svobody a svobody svědomí, a Svatý stolec na doku-
menty Druhého vatikánského koncilu, především
deklaraci *Gravissimum educationis*, a normy kanonického
práva,

přihlížejíce k historické i současné nezastupitelné
úloze Katolické církve v Chorvatsku při etickém
a morálním vzdělávání chorvatského lidu, jakož i k její
roli v oblasti kultury a vzdělávání,

vědomy si toho, že většina občanů Chorvatské
republiky přísluší ke Katolické církvi,

se společně dohodly na této smlouvě:

Článek 1

(1) Chorvatská republika s ohledem na zásadu
náboženské svobody uznává základní právo rodičů na
náboženskou výchovu dětí, a zavazuje se v rámci
učebních plánů a programů a v souladu s vůlí rodičů
nebo opatrovníků zaručit výuku katolického
náboženství na všech veřejných školách, základních,
středních a vyšších školách, i v předškolních zařízeních
jako povinnou látku pro ty, kteří si ji zvolí, a za
stejných podmínek ostatních povinných předmětů.

(2) Vzdělávací a formační systém v předškolních
zařízeních a ve školách, včetně univerzitních center,
bude brát ohled na hodnoty křesťanské etiky.

Článek 2

(1) S ohledem na svobodu svědomí a odpovědnost
rodičů za výchovu svých dětí se všem zaručuje právo
získávat náboženské vzdělání.

(2) Ve spolupráci s kompetentními církevními
autoritami umožní vzdělávací autority rodičům a plno-
letým žákům získávat toto vzdělání od okamžiku
zápisu do školy, tak aby jejich rozhodnutí nevyvolalo
žádnou formu diskriminace v oblasti vzdělávání.

(3) Rodiče a plnoletí studenti, kteří by chtěli změnit
svá rozhodnutí podle odstavce 1 tohoto článku,
informují o tom před začátkem školního roku školu.

Článek 3

(1) Výuku náboženství budou poskytovat kvalifiko-
vaní učitelé, které za vhodné uzná církevní autorita
a kteří splňují zákonné požadavky Chorvatské republi-
ky, při zachování všech práv a povinností z toho
vyplývajících.

(2) Učitelé náboženství musí mít církevní pověření
(*missio canonica*) vydané diecézním biskupem. Odnětí
takového pověření znamená okamžitou ztrátu práva
na výuku katolického náboženství.

(3) Učitelé náboženství jsou plnoprávními členy
učitelského sboru na základních, středních a vyšších
školách, jakož i v příslušných předškolních zařízeních.

(4) Programy a způsoby výuky katolického nábo-
ženství na školách jakéhokoli druhu a stupně budou
předmětem zvláštních dohod mezi vládou Chorvatské
republiky a Chorvatskou biskupskou konferencí.

Článek 4

Po dohodě se školskými autoritami mohou
kompetentní církevní autority organizovat ve
formačních a vzdělávacích střediscích jiné činnosti
spojené s náboženskou výchovou a kulturou
a používat k tomu prostory a učební pomůcky
poskytované těmito institucemi.

Článek 5

Katolická církev může svobodně organizovat kurzy
a pořádat činnosti spojené s duchovní a náboženskou
formací v univerzitních institucích, a to po dohodě
s příslušnými univerzitními autoritami.

Článek 6

(1) Programy a osnovy výuky katolického nábo-
ženství ve školách každého druhu a stupně i učebnice
a didaktický materiál vypracuje Chorvatská biskupská
konference, která je předkládá příslušným orgánům
Chorvatské republiky za účelem jejich začlenění do
učebních programů.

(2) Chorvatská republika přebírá výdaje vynaložené
na přípravu a tisk učebnic pro výuku náboženství a řídí
jejich ediční činnost podle pravidel platných pro
ostatní učebnice.

Článek 7

(1) Příslušné církevní a státní úřady v rámci svých
kompetencí dohlížejí na to, aby výuka náboženství
a náboženská formace v předškolních a školských
zařízeních byla podávána z hlediska obsahu i dida-
kticko-metodologických kritérií v souladu s požadavky
příslušné legislativy.

(2) Ohledně obsahu výuky a náboženské formace
se učitelé náboženství budou řídit církevními předpisy
a směrnicemi; v ostatních záležitostech se budou řídit
zákony Chorvatské republiky a budou respektovat dis-
ciplinární předpisy příslušných vzdělávacích středisek.

Článek 8

(1) Katolická církev má právo zakládat a spravovat
školy jakéhokoli stupně a předškolní zařízení podle
předpisů kanonického práva a Chorvatské republiky.

(2) Při vytváření plánů nebo programů povinných
základních předmětů i při vydávání oficiálních
dokumentů budou katolické školy dodržovat zákony
Chorvatské republiky.

Článek 9

Státem uznané soukromé katolické školy, jejichž
učitelé, vychovatelé a další zaměstnanci, jakož i žáci
a studenti mají stejná práva a povinnosti, jako by je
měli ve veřejných školách, a jsou oprávněni přijímat
finanční prostředky dle příslušných zákonů
Chorvatské republiky.

Článek 10

(1) Právní postavení státem uznaných soukromých univerzitních institutů a institutů vyšších studií i uznávání jejich titulů, dosažených akademických stupňů a vydaných diplomů se řídí zákony Chorvatské republiky. Podrobně to upraví zvláštní dohoda mezi Chorvatskou republikou a Chorvatskou biskupskou konferencí, po předchozím schválení Svatým stolicem.

(2) Chorvatská republika zajišťuje finančních prostředky pro Teologickou fakultu Univerzity v Záhřebu a přidružené teologické instituty v Djakovu, Makarské, Rjece a Splitu.

(3) Příslušné církevní autority mohou zakládat nové univerzitní katolické instituty a instituty vyšších studií, které, po předchozím souhlasu příslušných církevních a státních autorit, budou státem uznány a obdržet od Chorvatské republiky přiměřené finanční prostředky.

Článek 11

(1) Církevní instituty pro formaci učitelů náboženství a jiných pastoračních pracovníků založené podle norem kanonického práva mají postavení státem uznaných soukromých institutů podle příslušných zákonů Chorvatské republiky.

(2) Chorvatská republika zaručí finanční prostředky vyučujícím těchto institutů, jakož i jejich vychovatelům a ostatním zaměstnancům, jak vyplývá ze zákonů Chorvatské republiky týkajících se soukromých státem uznaných katolických univerzitních institutů a jim na roveň postavených institutů vyšších studií.

(3) Rovněž i studenti institutů uvedených v odstavci 1 tohoto článku požívají stejných práv a povinností stanovených pro studenty státem uznaných katolických univerzitních institutů a jim na roveň postavených institutů vyšších studií.

Článek 12

(1) Vzhledem k přínosu Katolické církve společnosti a s ohledem na náboženskou svobodu umožní Chorvatská republika Katolické církvi přiměřený přístup ke státním sdělovacím prostředkům, obzvláště k rozhlasu a televizi. Podrobnosti stanoví dohoda mezi Chorvatskou republikou a Chorvatskou biskupskou konferencí.

(2) Katolická církev má rovněž právo vlastnit sdělovací prostředky podle církevních předpisů a zákonů Chorvatské republiky.

(3) S ohledem na principy náboženské svobody v pluralitní společnosti bude Chorvatská republika soustavně dohlížet, aby ve sdělovacích prostředcích byl brán ohled na náboženské cítění katolíků a na základní lidské etické a náboženské hodnoty.

Článek 13

(1) Kulturní a umělecké dědictví Katolické církve i její mnohé dokumenty shromážděné v jejích archívech a v církevních knihovnách tvoří drahocennou část celého chorvatského kulturního dědictví. Katolická církev si přeje pokračovat ve službě společnosti také prostřednictvím svého kulturního dědictví, tím že umožní všem zájemcům toto bohatství poznávat, využívat a studovat.

(2) Je potřebná spolupráce mezi státem a církví pro zachování, katalogizaci a zajištění ochrany tohoto dědictví; jeho dalšího rozrůstání a zpřístupnění pro veřejnost v rámci požadovaných mezí jeho ochrany a péče o archivy.

(3) Za tím účelem bude co nejdříve vytvořena smíšená komise složená z představitelů Katolické církve a Chorvatské republiky.

(4) Chorvatská republika se zavazuje systematicky materiálně přispívat k restaurování a zachování památníků kulturního a náboženského dědictví a uměleckých děl ve vlastnictví církve.

(5) Chorvatská republika se zavazuje vrátit církevní matriky, anagrafy, kroniky a další knihy zabavené církvi protiprávně během komunistického režimu, které má stále ve svém vlastnictví.

Článek 14

Smluvní strany budou případné vzájemné rozdíly ohledně výkladu nebo aplikace ustanovení této smlouvy řešit po vzájemné dohodě.

Článek 15

(1) Tato smlouva bude ratifikována podle procesních norem smluvních stran a vstoupí v platnost okamžikem výměny ratifikačních listin.

(2) V případě, kdy jedna ze smluvních stran uzná, že se zásadně změnila okolnost, za níž byla podepsána tato smlouva, takže považuje za nutné ji změnit, přistoupí se co nejrychleji k vhodným jednáním za účelem jejího přepracování.

Podepsáno v Záhřebu dne 19. prosince 1996 ve dvou originálech, každý v chorvatském a italském jazyce, přičemž oba texty jsou stejně autentické.

za Svatý stolec
+ Giulio Einaudi

za Chorvatskou republiku
Jure Radić

Ratifikační listiny smlouvy uzavřené mezi Svatým stolicem a Chorvatskou republikou byly vzájemně předány a přijaty ve Vatikánu dne 9. dubna 1997. Smlouva tedy vstoupila v platnost téhož dne podle ustanovení článku 15 téže smlouvy.